

# BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

## POLITIKAI HETILAP

### A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. Wagner Antal  
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szirmai Vidor  
ügyvéd.

Főszerkesztő:

Dr. Rajk Aladár  
orsz. képvis.

Főmunkatársak:

Dr. Nyiraty János  
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:

Egész évre 6 kor. Fél évre 3  
kor. Negyed évre 1.50. Egyes  
szám ára 12 fillér.

## Pünkösd.

A Szent Lélek ünnepe. Meg vagy on irva az evangelisták könyvében, hogy e napon az Ur, aki három személyben van, megjelent az apostolok előtt. És az apostolok feje fölött tüzes nyelvek lebegtek a levegőben s bár e férfiak más-más beszédűek valának, szavukat mindenki megérté és ők megérték egymást.

A sziklára épített egyház legszebb tanítása fűződik piros Pünkösd napjához. Szép ez a tanítás, mert költői s mert mély filozofiai lényegét rejt magában.

Ime előttünk az Irás könyve. Pünkösd ünnepének egyházi vonatkozása frissen és megragadóan szól a képzelőműnkhez. Látjuk az ékesszóló apostolokat, akik az Ur igéjít ezer nyelven hirdetik és látjuk a képzelet e lángoló sugárka szőtt képében a filozofiai mélységet, amely elevenjére hat a természeti igazságnak.

Tüzes nyelvek hirdetik ma az isteni mindenhatóságot. Sötétzöld bércek öléből, virágos rétekről ezer nyelven szól felénk a természet szava. Piros pünkösd van.

Kigyult felettünk az ég. A nap tüzes nyelvei szálltak a földre, hogy életre hívják a szunnyadó erőket, hogy ékesszólóvá tegyék a nagy természetet

Végtelenbe futó földtáblákon zöld vetések hajladoznak az iramló szellő fuvallatára. Hajnalra virradóra kifeszlik a rózsa és kipattan a kalász, a melynek magva aranyból is drágább kincse az életnek. Maga az élet.

Árnyakat rejtő erdők, vadvirágos mezők fölött madárszárny villan el. És fölcseng a természet légi kórusának éneke, tátogó kis madárszajak hangversenye.

Halkan, rejtelmesen zizeg a nádas, talán meséket sug a locsogó tónak, amely néha meg-meg borzong a nádas különös meséire.

Hát nem ezer nyelv, ezer hang sug, kacag felénk mindenünnen? A természet tartja most óriási szónoklatát az örökké való, soha el nem muló életről. Az élet-ről, amelynek erői néha megfogyatkoznak, de teljesen soha meg nem semmisülhetnek.

Jöhet enyészet és pusztulás a földre, de a végleges megsemmisülés csak a végítélet napján következhetik be. Addig az enyészet romjain mindig új élet támad, mely frissen és mohón tör fölfelé, mint omladékon a repkény.

Piros pünkösd hajnalán káprázatos fényben sugárzik az égiv. És mintha az evangelisták könyve nyilna szét előttük, e pünkösd hajnali égről leolvassuk az

Írás minden ígérését, azt, a mi már elkezdett s ami még jönni fog.

A Szent Lélek világossága száll meg bennünket. És látjuk, hogy mint hull elénk a maghullajtó kalászból a megáldott kenyér és mint lesz ennek miatta öt rozskenyérből ötszáz; látjuk, miként sokasítja meg az ur a tavak vizét, hogy hálónkba sok hal akadjon és látjuk, hogy a kánai vizes vedrek szinarany borral telnek.

Láttunk mindent. A sok nagy csodatételek, amelyet a hitvallók, az egyszerű pásztorok és halászok hirdettek, s amely csoda tételek ma is pillanatról-pillanatra ismétlődnek.

Hiszen csodatétel már maga a lét. Ez a titokzatos önmagából eredő és önmagába visszahulló lét, amelynek útjai mintha valamely földöntuli hatalom irányítaná. Csodatétel a természet erőinek életbe szökése, a fü növése, az ember szivverése, a madarak szárnyalása, csodatétel az egész mindenség rendszere, a lábunk alatt létező föld s a fölénk boruló csillagos ég.

Csoda, csoda! És ez a számnélküli, rengeteg csoda itt rajzik fel körülöttünk. Érezzük áldásait s mert új csodát jelent minden pillanat, az isteni csodatételek mindennapiakká válnak szemünkben.

De ma eltölti látásunkat a Szent Lélek

## TÁRCA.

### A madridi bikaviadal.

Irta: Richter Mátyás, főgymu tanár.

Az ember és a felbőszített bika közötti harc mindenkor a városi hatóság jelenlétében és felügyelete alatt folyik le. A polgármester vagy a helyettese intézi a játékokat.

A hatóság megérkezését jelző és üdvözlő induló után az elnök azonnal jelt ad fehér kendőjével, mire megszólal a trombita, hogy figyelmeztesse a közönséget a küzdők bevonulására.

A zenekar lassú indulóba kezd, mialatt minden szem a királyi páholylyal szemközt levő kapura néz. Hatalmas szárnyai csakhamar feltáruznak és megjelennek a tarka-barka ruhába öltözött toreadorok vagy viadorok. Lassú, ünnepélyes menetben vonulnak az arenán keresztül és a királyi páholy jobbán levő elnöki páholy előtt megállnak. A festői kép láttára leírhatatlan örömrivalgás támad. Bravó-kiáltás, taps, tombolás, kalapcsóválás, kendőlobogtatás mindenütt. Valóban impozáns menet! Legelőször két hatósági szolgálja (alguazils) megy fekete lovon, talpig fekete bársony, óspanyol öltönyben. Fehér tollas fekete főveg a fejükön, gazdagon hímzett rövid köpeny a vállukon, hosszú, egyenes kard az oldalukon. Utánok lépkednek méltóságteljesen az összes toreadorok, t. i. a chulók (csulók) vagy capeadorok, karjukon a vörös köpenyvel, a banderillerók, a pikadorok bekötött szemű lovakon

és az espada. Azután következik két cifra ösvérfogat, és végül a vörös ruhába öltözött szolgálk.

Az elnök előtt kalapemeléssel és mély meghajlással tisztelegnek, amivel engedélyt kérnek a játék megkezdésére. Ennek megtörténtevel a chulókon, a két pikadoron és néhány szolgán kívül a többiek távoznak az arenából. A chulók ott a közelben, a kerítéshez erősített padokon foglalnak helyet, cigarettára gyujtanak és senkivel és semmivel sem törődve, a legnagyobb egykedvűséggel beszélgetnek. A két pikador pedig, kiknek lovait szolgálk vezetik, az arena jobb és bal oldalán, közvetlenül a kerítés mellett áll fel.

Ekkor újra benyargal az egyik lovas az elnöki páholy elé, meghajtja magát és a torilkulcsot (a bikaistálló kulcsát) kéri az elnöktől. Ez aranyzsinórra fűzött kulcsot dob a kezébe, melyet köszönetnyilvánítás után vágatva visz ki a torilerónak (a bikaistállók felügyelőjének), ki felnyitja nem ugyan a kapott kicsiny, hanem a hatalmas zárakba illő óriási kulcsesal a kapuval szemben levő teljesen sötét istállókat, ahová néhány órával azelőtt a vadonból vagy az andaluziai tenyészistállókból hozott bikákat zárták.

Erre elhallgat a zene és trombitaharsogás jelzi az I. felvonás kezdetét, a pikador fellépését, a »Suerte de picar«-ot.

Siri csend támad. Mindenki a kapura tekint, amelyen csak az imént vonult be a díszes menet. A zenekar hangjaira a szolgálk felnyitják a kaput. Alig huzódhattak mögéje, máris villámsebességgel ront be az arenába

a néptömeg éljenzése, tapsolása, tombolása között . . . a bika. Gyönyörű állat! Hatalmas példány! Egészen fekete, szőre fénylik, rövid szarva szabályosan előre görbül. Csupa erő, csupa tűz, vadság az egész állat. Majdnem az arena közepéig rohan, s ott hirtelen megáll. A nagy sötétség után az a hirtelen nagy fény, az ezer meg ezer bámészkodó és ordító tömeg meglepi és bántólag hat rá. Büszkén felemeli fejét és körültekint. Sehogy sem tetszik neki a dolog. Orrlyukaiból nagyokat fúj s toporzékolni kezd. Két-három chulo felkel helyéről, s messziről mutatja neki vörös köpenyét, illetőleg két méter hosszú és ugyanolyan széles vörös posztóját. A bika egy-két percig dühösen néz rájuk, majd pedig lassan feljök indul. A chulók ugrándozva lépnek közelébe s orra előtt lebegtetve a posztót, ingerlik, izgatják. A bika e merészség láttára neki dühödik, célba vesz egyet, szügyébe vágja fejét, s vadul neki ront.

A közönség némán nézi, nekem meg a lélekzetem is eláll. Azt gondolom, hogy azonnal felnyársalja azt a fiatal embert. S ime, nem a chulot döfdösi, hanem a vörös posztót. A chulo ugyanis akkor, mikor a bika lehajtja fejét s döfésre készül, bámulatos ügyességgel félre ugrik, s a jobb kezében tartott posztótartja eléje, mely alatt a bika vagy elszalad, vagy ha szarvára akad, egy-két lépésre magával viszi, böszülten és ádáz dühvel földhöz veri, döfdösi, megtapossa és . . . ott hagyja. Ha meg a köpeny alatt rohan ki, azonnal megáll, bambán előre néz, majd meg jobbra-balra tekint, keresi támadó-

világossága, Piros Pünkösöd napján a természet gazdag könyve szétnyílik előttünk, hogy megihletődve olvassuk belőle a csodatételeket. És megértjük mindannyit. Mert ma megvilágosodik elménk, ott lebeg felettünk a tüzes nyelvek sugárive.

Piros pünkösöd hajnalán hálátelt áradó szívvel tekintünk az égre és hívő áhitattal mondunk köszönetet mindazért a csodáért, amelylyel bennünket az isteni rendelés megáldott és esengő lélekkel kérjük vissza mindazokat, amelyeket netalán megvont tőlük.

## Katonai beruházások.

Míg a képviselőház pénzügyi bizottsága és majd maga a tisztelt Ház a beruházási javaslatot tárgyalja, ime, van már újabb beruházási javaslat is. Katonáék tesznek új befektetéseket. Fegyverek és hadi anyagok beszerzésére követel a közös hadügyminiszterium rengeteg összeget, közel kétszáz milliót. Tehát olyan összeget, melytől méltán döbben meg a két állam polgársága. Hiszen ezek a katonai beruházások tudvalevőleg azt jelentik, hogy szaporodik a szeptárakban az ócska vas. Mert egy pár esztendő alatt ócska vasnál egyéb értékkel nem szoktak birni az új ágyuk és egyéb harci eszközök, melyekkel a mi hadvezetőségünk rendszerint az eső után köpönyeg célját szokt csak elérni.

Tapasztalások vannak erre, keserves és drága példák, de azért hagyományosan úgy megy a dolog most is, mint rendszeren. A delegációk a legmagasabb helyről hallják azt, hogy a tervezett gyorsabb beszerzések és pótlások a

fegyveres erő harcképességeit fejlesztik, egyszersmind pedig „gazdasági előnyt is biztosítanak” és ezzel aztán nem mer szembeszálni ez a közösügyes párt, mely ennek az országnak veszedelmére, közel négy évtized óta *vakon* teljesíti a legpusztítóbb bécsi parancsolatokat is.

Vakon és gondolkodás nélkül. Ez a nyavalyálya minden pártnak, mely közösügyes alapon áll és így nem meri és nem tudja képviselni az önálló Magyarország érdekeit és nem tudja kifejezni a magyar polgárság hatalmas tiltakozását az ellen, hogy mi fizessük a részint kalandos, részint tehetetlen bécsi külpolitika irtóztatós költségeit.

Persze nem lehet elérni a tiltakozás célját, ha maga a delegáció elnöke azzal kezdi a trón előtt beszédét, hogy „fölejánljuk áldozatkészséggel a hadsereg harcképességének erősítésére *mindazt*, ami mulhatatlanul szükséges.

Ha mindezt fölejánlja Széll Kálmán a delegáció nevében, akkor fölejánlotta a képtelenül sokat is. Mert a hadvezetőség mulhatatlanul szükségesnek mondja azokat, amiket csak ki tudnak gondolni katonáék és a laikus törvényhozásnak nem akarna jogot adni arra, hogy a követelések szükségszerűségét, avagy szükségtelességét mérlegelhesse.

Igaz, hogy Széll Kálmán azt is mondotta: az ország gazdasági erejének határait tullepnünk nem szabad, mert az érintetlen gazdasági szervezet az állami életnek, sőt magának az állam biztonságának szintén elengedhetetlen föltétele. De ezt csak utólag és mellesleg jegyezte meg a magyar delegáció elnöke, hogy lefelé is mondjon valamit, ami népszerű lehetne. Holott az okosság és az önérték azt parancsolná, hogy azon

kezdődjék a delegáció nyilatkozata: többet nem mondhatunk, mint eddig, mert az is sok, voltaképp az is túlhaladja már az ország gazdasági erejének határait.

Képtelenség, hogy a hadügyi költségek fokoztassanak, mikor oly borzasztó nyomorúság és pangás van az ország egész közgazdasági életében. Mikor Ausztria kihasznál bennünket az erőinket aláadó vámközösségben és mikor külföldi kereskedelmi szerződéseink is mind Magyarország kárával és Ausztria iparának előnyére köttenek.

Képtelenség és bűn, hogy tőlünk még óriási új hadi kiadások vállalását követelik és azon jelszó alatt teszik ezt, amint a közbeszéd és külügyminiszteri expozé egyaránt hangsúlyozta, hogy a külállamokkal *kilünő* viszonyban vagyunk, a béke bizonyos és szinte örökévaló. Persze, nem az egész vonalon szólott így a külügyminiszter. Egy kissé eltért a békehangulat harmóniájától a portának szóló vitéz fenyegetése, mely mögött tán épp az a tendencia rejlik, hogy meg ne tagadják a háborúra való készülés eszközeit, a száz milliókat.

Goluchovszky fenyegetése e szerint nem is Konstantinápolyba van címezve, hanem Budapestre, hogy inkább a közgazdasági beruházásokat ejtsük el, mint a katonai beruházásokat. Mert minek is a magyarnak a maga ipari és forgalmi érdekéről gondoskodni. Elég, ha a közöshadsereg az új ágyut és egyéb hadiszerek megrendelésével nagy forgalmat csinál — Ausztriában. Ettől ugyan boldog lehet a magyar.

Egy képviselő.

ját, kiről nem tudja elképzelni, hová lett, pedig ott áll első lábainál. Ekkor megfordul. S mit kell látnia? Most már nem 2—3 chulo ugrándozik körülötte, hanem 6—8 bosszantja egyszerre. A bika hol ennek, hol annak a chulónak rohan, de hasztalan minden törekvése, szarva elé csak a vörös posztó kerül.

— Hej, beh nagy szerencsések. — kiált fel kedélyes társunk, — hogy nem magyar bikával van dolgotok, az majd elbánnék veletek!

A bika, mintha csak megértette volna a lesajnáló szavakat, ide-oda száguld, nagy port verve fel maga után, majd pedig megáll, nagyokat fúj, a dühtől csak úgy reszket, szeméi vérben forognak, el-elbődül, s komoran méri végig üldözőit. Egyet kiszemel, s iszonyú erővel támad neki. Csak hogy a chulo ügyesen félreugrik, s az üldöző bika elől egész a kerítésig hátrál. A dühös állat már-már eléri.

Rendkívül izgalmas jelenet! Ereimben megfagy a vér, s szinte már ott látom, amint odaszegezi a kerítésre.

Pedig ugyancsak kár miatta aggódnom! A chulo az utolsó pillanatban egyszerűen átveti magát a kerítésen. A bika felágaskodik s keresi, de az már akkorra eltűnt a szűk folyosón. Ekkor határtalan dühében a kerítést döngeti-rázza, s rajta tölti ki mérgét. Miután a kerítés nem enged, visszafordul és szomorú, fájdalmas bögést hallat, majd a kijáratot keresi, de ott is csalódik, mert az is be van zárva. Visszatér tehát támadóhoz, kik még jobban felbőszítik.

Ekkor megszólal a trombita. A chulók félreállnak, a bika pedig megáll és hallgat.

Mikor feleszmél, nem lát maga előtt elleniséget. Csodálkozva tekint körül s észreveszi, hogy jobbról is, balról is a kerítés mellett a pikadorok, kik eddig teljesen mozdulatlanul álltak, nagyon mozgolódnak, s mindenáron feléje sarkantyúzzák bekötött szemű gebéiket.

Ámde ezek, mintha éreznék veszélyt, nem nagyon iparkodnak előre. A bika kiszemeli a jobboldalt, s zihálva, fújva feléje fordul. A pikadornak nagy nehezen sikerül közelébe jutnia, s a lóval úgy áll meg, hogy a bika ne őt, hanem lovát támadja, még pedig nem az előrészen, hanem az oldalán. Szemét mérően a bikára szegezi s lándzsájával célba veszi. A bika toporzékolva nézi, mi készül ellene, s a lovas marcona tekintetétől annyira megijed, hogy hátrálni kezd, majd pedig rémülten megfordul és bögve a kapu felé rohan.

Óriási kacagás és fütty támad mindenfelé; gyávaságát nevetik és füttyölik ki. Minthogy a kapu be van zárva, újra csak visszatér a lovashoz.

Ennek a fenyegetése annyira felbőszíti, hogy levágja fejét és uccu neki! Azonban a pikador nem rest, lándzsájával tarkón szúrja, melyből magasan lövel a vér, a bika pedig a ló gyomrába mélyeszi szarvait s felemeli a lovat lovastól. Mindkettő a földre zuhan, előbb a lovas fejjel lefelé, azután a ló a lovasra.

Borzalmas látvány! Biztosra veszem, hogy ha az az ember agyon nem zúzta magát, a ló nyomta agyon.

A ló belei az irtóztatós döfésre azonnal kifordulnak, s a nagy sebből csak úgy patakzik a vér. A szegény pára ott fetreng a vértócsában, ég felé meredő lábakkal, s minden hang nélkül kapálódzik, rugdalódzik. A bika még akkor is folyton döfi s már azon van, hogy az alatta mozdulatlanul heverő pikadornal is végezzen, mikor újra előállnak a chulók és vörös posztójukkal magukra uszítják és az arena tulsó oldalára csalják.

Ekkor történt, hogy az egyik majdnem áldozatul esett a bika dühének. Ugyanis csak abban a pillanatban sikerült magát átvetnie a kerítésen, mikor a bika a combjánál már széthasította a nadrágját. A közönség tom-

bolt, éljenezte a bikát, én pedig úgy megsajnáltam azt a halálsápadt ifjút, ki még egy óra mulva is a bika szarván képzelte magát.

Ezalatt a szolgák előhúzzák a ló alól a pikadort és talpra állítják. Bicegve áll félre. Ezután a lovat biztatják a felkelésre. És . . . Isten csodája, csakugyan feltápáskodik. De micsoda látványt nyújt! Beleit maga után húzza a földön, többször rájuk is lép, s tá-molyogva vánszorog a kerítés mellé, ahol a szolgák visszahelyezik beleit, tátongó sebét egy-két öltéssel bevarrják, a pikadort ráülte-tik és ismét kiszolgáltatják a bika dühének. A verszomjas nép hangosan követeli, hogy a ló ott az arenán pusztuljon el.

Ezen szörnyű jelenetnél hideg borzongás futott végig testemen, izzadság vert ki homlokomon, szemem elsötétült és rosszullet fogott el. Szerettem volna távozni, de nem lehetett. Szerencsémre csakhamar magamhoz tértem.

— Menjünk innen! Hagyjuk itt e barbár kegyetlenséget! — hangzik azok ajkáról, kik leginkább lelkesedtek a bikaviadal iránt.

A bika, mihelyt a tulsó oldalon levő pikador lovat egy döfessel megölte, ismét visszatér az elsőhöz, s úgy a combjába vág, hogy menten összeesik, maga alá temetvén újból lovasát. A pikadort megmentik, de a lóban már alig van élet. Egy szúrással megszabadítják kínjaitól, s otthagyják, ahol elesett.

Állatot még nem sajnáltam meg annyira, mint itt egy szegény szürkét. Háromszor kellett a bika elé vonulnia, míg az irtóztatós döfések véget vetettek életének. De még azután sem volt nyugta a nyomorultnak. Valahányszor a bika ide-oda száguldott, döfve, rugdalva mindent, ami útjába esett, minduntalan visszatért hozzá, szarvára kapta, ledobta, megtaposta, s akkorákat lökött rajta, hogy hármat is fordult.

Mikor már 3—4 ló nyomorultul, iszonyú kínok között kimult, újra megharsan a trom-

## A bajai kormánypárt esődje.

Folyó hó 12-én tartotta a bajai kormánypárt *újdszervező* nagyértekezletét, melyre mintegy 300 bizalmas meghívó szólította fel részvételre a választókat. A 300 helyett azonban csupán az alábbi 76 polgár jelent meg, névszerint a következők:

Dr. Adler Lipót  
 Dr. Alföldy Lajos  
 Báldy László  
 Bernhardt Ernő  
 Breinik Nándor  
 Borza Nándor  
 Dr. Bérczi Albert  
 Dr. Bernhardt János  
 Bodrogi Gyula  
 Erdélyi Gyula  
 Ertl József  
 Ertl István  
 Eckert István  
 Feuermann Soma  
 Fischl Ádám  
 Friedman Miksa  
 Fischer Béla  
 Fedor Károly  
 Fehérvári Ferenc  
 Gábris Péter  
 Gebhardt Dezső  
 Gyulánszky József  
 Hegedűs Aladár dr.  
 Heller Richárd  
 Hesser Gyula  
 Hübner József  
 Joanovits Milán  
 Kálmán Kolos  
 Kaufman Simon  
 Dr. Kőhegyi Károly  
 Kollár Ágoston  
 Dr. Koller Imre  
 Dr. Klénáncz György

Krikovszky József  
 Dr. Klein Mór  
 Dr. Ladányi Mór  
 Dr. Lemberger Ármin  
 Lemberger Rezső  
 Melles Károly  
 Michits István  
 Müller József  
 Dr. Nemes József  
 Dr. Nikolasz Béla  
 Oblath Mór  
 Olácsy György  
 Posta Bertalan  
 Páncsics József  
 Pollák Bernát  
 Reich Ignác  
 Rosenbaum Bernát  
 Rosenberg Jakab  
 Dr. Rosenberg Samu  
 Schwarez József  
 Spitzer József gyufagyáros  
 Spitzer Herman  
 Stern Vilmos  
 Strausz Dezső  
 Strausz Miksa  
 Scheiber M. A.  
 Spitznagel Ferenc  
 Szélig Ferenc  
 Schulez József  
 Stampfl Jenő  
 Szutrély Lipót  
 Scherer Sándor  
 Scheibner Gyula  
 Szalay István  
 Szokolovits György  
 Szabó Sándor  
 Szücs Ödön  
 Török Gábor  
 Túry Mátyás  
 Vágó Rezső  
 Vojnits Dániel  
 Weisz Nándor  
 Weidinger Salamon

Az értekezlet a bajai kormánypárt elnökévé Ertl József földbirtokost jelölte.

Alelnökökül jelöltettek: Bodrogi Gyula, Dr. Bernhardt János, Joanovits Milán, Müller József, Dr. Bruck Samu, Hesser Gyula, Dr. Rosenberg Samu, Latinovits János és Schön Antal.

Jegyzőkönyvül jelöltettek: Dr. Lemberger Ármin és Schmidt Ferenc.

Az értekezleten határozatba ment, hogy pünkösdi vasárnapján nagy-gyűlést tartanak, mely alkalomra Mihaliczka Istvánt kérték fel a díszbeszéd elmondására, aki azonban ezt a megbízatást nem fogadta el.

Egyébként ez a nagy-értekezlet olyan fiascoja volt a bajai kormánypártnak, amely méltó pendentje úgy az orsz. képviselőválasztásnál, mint a városi képviselőválasztásoknál szenvedett kudarcának.

Háromszáz meghívott helyett csupán hetvennyolc jelent meg!

Különben a folyó hó 12-iki értekezlet feltűnően gyér látogatottságát maga a kormánypárt is indokolta azzal, hogy Zomborban és Szabadkán vásár lévén *iparosaink és kereskedőink* ott voltak elfoglalva.

Micsoda önámítás!

Legfőlegb összesen 30—40 kereskedő és iparos szokott idegen vásárokat látogatni és ezek közül — nyugodt lehet a bajai kormánypárt — egyetlenegy sem jelent volna meg a f. hó 12-iki — esődnnyitáson!

Egyébként majd csak olvassák össze a pünkösdi nagy-gyűlésen hány iparos és kereskedő lesz jelen — az elmaradtak közül. Ha nehezükre esik, mi majd megolvassuk, számontartjuk és leközzöljük a névsort az — önök kedvéért!



bita és kezdődik az állatkínzás netovábbja, a II. felvonás, a banderillero (nyilazó) fellépése, a »*Suerte de banderilleár.*«

A szolgálak hamarosan elgereblyélik az arena vértócsáit és menekülnek az arena közepén ziháló bika elől. Szarva véres, nyakáról vér csurog, szemeit vadul forgatja, s látszik, hogy már kissé fáradt. A chulók csak nagyon kevés időt engednek neki a pihenésre, újra csak izgatják, dühösítik a vörös köpönyeggel. Mikor aztán minden erőlködése kárba vész, mert egyik ellenfelét sem kaphatja szarvára, és dühe tetőpontra hág, előáll egy új ellenség, a banderillero, arany és ezüst sujtásos színes se'yem ruhájában. Mindkét kezében körülbelül egy méter hosszú, színes papirossal bevont és pántlikákkal díszített botot, banderillát tart, melynek végén hegyes horog van.

A bika mereven nézi új támadóját, ki bátor léptekkel s roppant merészséggel közeledik feléje. 2—3 lépésnyire tőle megáll, farkaszemet néz vele és a két banderillát a bikának szegezi. A bikát e hallatlan vakmerőség végtelenül felbőszíti. Szája tajtézik, teste verejtékben fürdik és remeg, orrlyukaiból párasugarakat lövel, toporzékol, bögni kezd és rettenetes dologra készül.

A nézőközönség izgatottsága nőttön nő, néma csendben, visszafojtott lélekzettel s nagy kíváncsisággal várja a történéndőket. Engem meg oly furcsa érzés fog el, szívemet valósággal kínos gyötrellem marcangolja.

A bika szügyébe vágja fejét s neki ugrik, hogy felöklelje, de ebben a pillanatban a banderillero, lélekjelenlétét egy percre sem veszve el, feje fölé hajol, s a két banderillát roppant ügyességgel a nyakszirtjébe vágja, melyből magasra szökkel a vér. Mire a bika fel emeli fejét s döfni kezd, ő már félreugrott. Az csak a levegőt döfösi, miközben a nyakáról lecsüngő két banderilla oldalát verdesi.

Bravó - kiáltással, tapssal jutalmazták a

banderillero ügyességét, mit az fejbőlintással köszön meg.

A bika megáll, s minthogy szokatlan, kínzó fájdalmat okozó tárgyakat érez tarkóján, szeretne tőlük szabadulni, csak hogy mentől jobban rázza magát, annál mélyebbre hatol a horog nyakába. Örülten nyargal körös-körül, porfelhőkbe burkolja az egész arenát. Közbe-közbe nagyokat fúj, majd rémesen elbődül. De mindhiába! Epen mikor irtózatosszerűre készül, akkor veri egy másik, majd egy harmadik banderillero 2—2 szigonyát a nyakába.

Amily lelkesedéssel kiált bravót a vérszomjas közönség az ügyes banderillerónak, ép oly könnyen hajlandó a füttyre, mihelyt a horog nem mélyed bele a bika nyakába.

A bika most már leírhatatlan kínokat áll ki. A szigonyok minden lépésénél mélyebbre és mélyebbre fúródnak húsába. Nyakáról patkokban ömlik a vér, szájából csak úgy dől a hab, a nyelve kilóg s fáradtan liheg. Ujra és újra a kijárat felé tart, de az be van zárva. Ekkor szomorúan a közönségre tekint, s oly fájdalmasan bög, mintha csak mondaná:

— Könyörüljetez rajtam, népek, hisz eleget szenvedtem már! Hát nem látjátok, miképp bánnak velem ezen kegyetlen emberek? Nézzetek rám és sajnálkozzatok fölöttem!

Hiába minden! Nincs itt emberi érzés, kímélet, irgalom, könyörület! Csak vadság és kegyetlenség! A közönség még több vért kíván, sőt mi több, kivégzését, kínos kimulását várja. Ez gyönyörködteti, ez mulattatja.

Nem csodálom, hogy e kegyetlenség láttára egyik-másik magyar nem bánta volna, ha ez a szegény állat kitölthette volna bosszúját valamelyik támadóján.

Mikor már 6—8 szigony lóg le a tarkójáról, az elnök intésére megszóial a trombita, és következik a legizgatóbb része a bikaviadalnak, a III. felvonás, a nap tulajdonképeni hősenek, a toreadorok legügyesebbikének, az

espadának vagy a matadornak (bikaölő) fellépése, a »*Suerte de matár.*«

Óriási tapsvihar fogadja a fiatal, szép barna embert, mikor komoly, méltóságteljes léptekkel az arenába lép. Feje fődellen, fekete bársony ruhája gazdagon himzett arannyal és ezüsttel, jobbában egy méter hosszú egyenes kardot, illetőleg tört tart, melyet biborvörös köpeny, az úgynevezett *muleta* takar.

Lépteit egyenesen az elnöki páholy felé irányítja, ahol mélyen meghajol és néhány szóval ígéretet tesz, hogy vagy ő szúrja le a bikát, vagy az őt.

A chulók most is, mint az előbbi felvonások elején, az arena közepén álló, sebekkel borított, vértől ázott s agyonfárasztott bikát kezdik ingerelni. Eleinte nem törődik velök, de a vakmerő bosszantásra ismét összeszedi erejét és támadni kezd. Erre az espada megkezdzi szerepét. Bátran, hideg vérrel, határozott léptekkel indul feléje, maga elé tartván biborvörös köpenyegét. A bika az ismeretlen támadó bátor fellépésére látszólag meghökken. Ijedség szállja meg s hátrálni kezd. De az espada nem tágit; elszántan követi, s folyton rázza az orra előtt a muletát. Ez irtózatossan felbőszíti a bikát. Egyideig csak állják egymás tekintetét, de végre is a bika unja meg, és teljes erejével neki iramodik. Azonban most is sikertelenül, mert mikor levágja fejét, az espada kecses mozdulattal félreugrik s a bika csak a muletát hásítja szarvával, majd pedig felveti a levegőbe, s mikor földre hull, össze-vissza tapossa.

Azután újra támad, de megint hiába. Erre megáll és végtelen dühében toporzékolva méregeti végig az espadát. Ez eldobja a muletát, a bika elé toppan, szúrós tekintetét rá mereszti, és kardját neki szegezi.

Leírhatatlan izgatottság vesz erőt a nézőkön. Minden szem lázban ég. Sokan felugrálának helyökről, hogy még jobban lássák, mi lesz most.









## Özv. Spitzer Simonné és Társa

tégla- és cementárú gyára

**BAJÁN.**

Ajánljuk az építő közönség figyelmébe építési anyag üzletünket, hol állandóan nagy raktárt tartunk alant felsorolt építési anyagokból:

**Mész,** Beocsini portland és román cement,  
hófehér, darabos és Elefánt védjegyű, eredeti ölmozott  
oltott. zsákokban.

Nádszövet. (Stucatur-nád.)

Kátrány, tinctoral és carbolineum, faanyagok telítéséhez.

Aszfalt elszigetelő lemezek.

Bitumen, aszfalt és kaucsuk aszfalt: nedves falak kiszáritásához. — Aszfalt és kátránypapír, tetőfedéshez. — Kavic és dunai homok.

Épület díszítmények.

10-8

Magyar

## Mű-bútorgyár

részvénytársaság Békéscsaba.

Bajai képviselője: **G á s p á r Á r m i n.**

Fiók-telepek: **Nagyvárad,** **BAJA,** Erzsébet királyné-utca (volt Mészáros-féle ház)

Teljes lakásberendezések. — Legolcsóbb gyári árak. — Mindenféle díszítő- és kárpitosmunkák elvállaltatnak.

Modern bútorok.

Schmidl L.-féle győri

## Hungária Csokoládé

és finom

## Cukorkák

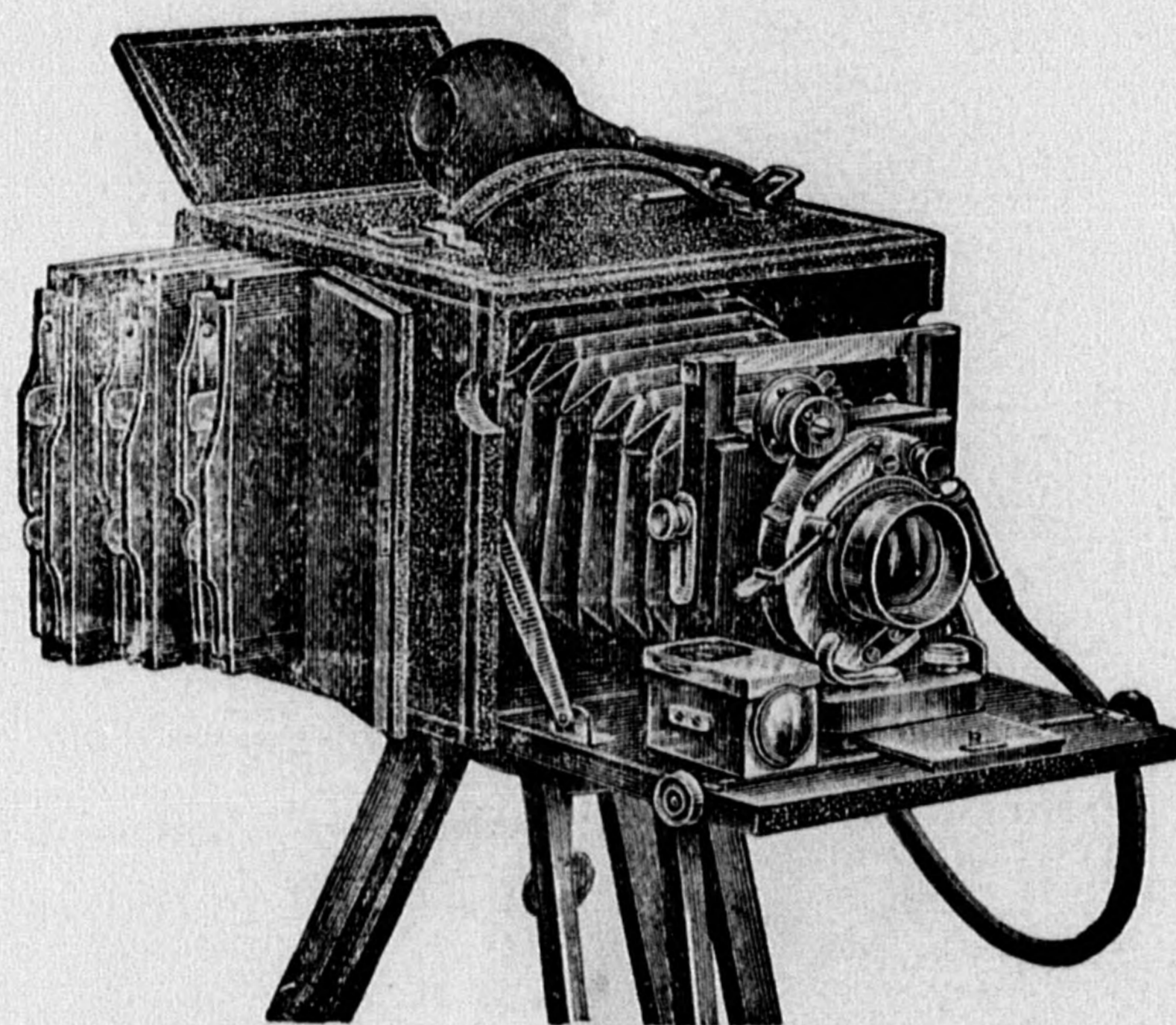
kaphatók:

**Baján** minden nevesebb fűszerkereskedésben.

Tiszta, jó és ajánlatraméltó

**Honi gyártmányok!**

26-4



## Fényképező-gépek

és felszerelések nagy választékban gyár-áron kaphatók

**Ifj. Wagner Antalnál**

**B a j á n.**

A Petői dűlőben 2 hold

## kerti föld szőlővel,

épülettel eladó, illetőleg haszonbérbe kiadó Eladó továbbá a Jaukói dűlőben hat kapa **szőlő.** Bővebbet: **Mayer János,** Kinizsi Pál-utca 57. 3-2

A **Kigyó-utca 25.** (uj) szám alatt lévő **Schmidt Károly** féle, jókarban lévő

## LAKÓHÁZ,

mely nagy **KERTTEL** bír, szabad kézből eladó. 3-2

Feltűnő újdonság!

## DELICE

Minden hirdetés felesleges. A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

Legjobb valódi francia **szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árúdjában.

Zongorák,  
Cimbalmok,  
Hegedűk

csakis  
első rangu  
gyártmányok

**Wagner**  
**Antalnál**  
**BAJÁN.**

Pártoljuk a honi ipart!

A legjobb

Író ténták „STELLA” védjeggyel

Másolható ténták „STELLA”

Szines ténták „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti gyárban

B U D A P E S T E N.

Főraktár:

Ifj. **WAGNER ANTAL** papirkereskedésében

**BAJA.** 52-50

Pártoljuk a honi ipart!